

Lieta C-224/24

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2024. gada 25. marts

Iesniedzējtiesa:

Consiglio di Stato (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2024. gada 21. marts

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Società Eredi Raimondo Bufarini Srl – Servizi Ambientali

Atbildētāji apelācijas instancē:

Ministero dell'Interno (Iekšlietu ministrija)

Ministero della Transizione Ecologica (Ekoloģiskās pārkārtošanās ministrija)

Comitato tecnico regionale delle Marche (Markes Reģionālā tehniskā komiteja)

Coordinamento per l'uniforme applicazione sul territorio nazionale di cui all'art. 11 del D.Lgs. 105/2015 (Leģislatīvā dekrēta Nr. 105/2015 11. pantā minētā Koordinācijas struktūra vienotai piemērošanai valsts teritorijā)

Pārējie lietas dalībnieki:

Regione Marche (Markes reģions)

FP

Pamatlietas priekšmets

Apelācijas sūdzība *Consiglio di Stato* [Valsts padomē, Itālija] par kādu *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* [Markes Reģionālās administratīvās tiesas, Itālija] spriedumu, kura priekšmets ir Markes reģiona (Itālija) *Comitato*

tecnico regionale [Reģionālās tehniskās komitejas; turpmāk tekstā – “C.T.R.”] attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzēju izdotais brīdinājums saskaņā ar valsts tiesisko regulējumu, ar ko īsteno Direktīvu 2012/18/ES.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir balstīts uz LESD 267. pantu un ir par to, kā interpretēt Direktīvas 2012/18/ES 3. un 7. pantu. It īpaši, tiek lūgts precizēt minēto tiesību normu interpretāciju ar atsauci uz atkritumu apstrādes objekta operatora praksi, ko veido bīstamo vielu daudzuma pastāvīga uzraudzība, kā arī ar atsauci uz valsts tiesisko regulējumu, kas nosaka vienu vienīgu veidu, kādā iestādēm paziņot informāciju par šādu vielu apstrādi.

Prejudiciālie jautājumi

A) Vai Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 12. punktā minētajai “bīstamo vielu klātbūtnes” definīcijai ir pretrunā tāda prakse, atbilstoši kurai prognozēt atkritumu apstrādes objektā esošo bīstamo vielu daudzumus ir atļauts ar operatora īstenotu operatīvu procedūru (kas, iespējams, pārņemta Direktīvas 2008/98/EK 23. pantā vai Direktīvas 2010/75/ES 4. pantā minētajā atļaujā), kas, kvalificējot atkritumus kā “maisījumus” Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 11. punkta izpratnē, paredz objektā esošo bīstamo vielu daudzuma pastāvīgu uzraudzību un garantē, ka netiks pārsniegts zemākais un augstākais līmenis, kas noteikts attiecīgi Direktīvas 2012/18/ES I pielikuma 2. un 3. ailē?

B) Vai Direktīvas 2012/18/ES 7. pantam, kas paredz, ka operatoram ir pienākums nosūtīt “kompetentajai iestādei paziņojumu” ar tās pašas direktīvas 7. panta 1. punktā uzskaitīto informāciju, un kas interpretēts, balstoties uz konkurences un brīvības veikt uzņēmējdarbību principiem, ir pretrunā tāda tiesību norma kā Leģislatīvā dekrēta Nr. 105/2015 13. panta 1., 2. un 5. punkts, kas paredz, ka informācija ir jādara zināma tikai ar “paziņojumu, kas sagatavots atbilstoši 5. pielikumā norādītajai veidlapai” (1. punkts), “kas parakstīts pašsertifikācijas formās atbilstoši spēkā esošajā tiesiskajā regulējumā noteiktajam” (2. punkts), “ko operators nosūtījis 1. punktā minētajiem saņēmējiem elektroniskā formātā, izmantojot telemātiskās nosūtīšanas pakalpojumus un instrumentus, kas nodoti rīcībā caur to uzņēmumu reģistru, kuri var izraisīt 5. panta 3. punktā minētās lielās avārijas”, vai “tikai ar digitāli parakstītu sertificētu elektronisko pastu” (5. punkts), izslēdzot paziņošanas iespēju ar “operatora īstenotu operatīvo procedūru”, kas paredz objektā esošo bīstamo vielu daudzuma pastāvīgu uzraudzību un garantē, ka netiks pārsniegts zemākais un augstākais līmenis, kas noteikts attiecīgi Direktīvas 2012/18/ES I pielikuma 2. un 3. ailē?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2012/18/ES (2012. gada 4. jūlijs) par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību, ar kuru groza un vēlāk atceļ Padomes Direktīvu 96/82/EK (turpmāk tekstā – “Direktīva 2012/18”): 3. un 7. pants.

Atbilstošās valsts tiesību normas

2015. gada 26. jūnija *decreto legislativo n. 105 – Attuazione della direttiva 2012/18/UE relativa al controllo del pericolo di incidenti rilevanti connessi con sostanze pericolose* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 105, ar ko īsteno Direktīvu 2012/18/ES par lielu ar bīstamām vielām saistītu avāriju risku pārvaldību; turpmāk tekstā – “Leģislatīvais dekrēts 105/2005[2015]”), t.s. “Seveso tiesību akts” (tā attīstība laikā: *decreto del Presidente della Repubblica n. 175 del 1988* (Republikas Prezidenta 1988. gada dekrēts Nr. 175), ar ko transponēja t.s. pirmo “Seveso” direktīvu 82/501/EEK; *d.lgs. n. 334 del 1999* (1999. gada Leģislatīvais dekrēts Nr. 334), ar ko transponēja t.s. “Seveso II” direktīvu 96/82/EK; *d.lgs. 105/2015* (Leģislatīvais dekrēts Nr. 105/2015), ar ko transponēja t.s. “Seveso III” direktīvu 2012/18/ES): 3. un 13. pants.

Leģislatīvā dekrēta Nr. 105/2015 3. panta n) punktā jēdziens “bīstamo vielu klātbūtne” ir definēts, pārņemot Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 12. punktā paredzēto.

Leģislatīvā dekrēta Nr. 105/2015 13. pants, savukārt, pārņemot Direktīvas 2012/18/ES 7. panta 1. un 2. punktā noteikto, uzliek operatoram pienākumu “nosūtīt, izmantojot 5. punktā noteikto procedūru”, proti, “elektroniskā formātā, izmantojot telemātiskās nosūtīšanas pakalpojumus un instrumentus, kas nodoti rīcībā caur to uzņēmumu reģistru, kuri var izraisīt 5. panta 3. punktā minētās lielās avārijas”, vai “tikai ar digitāli parakstītu sertificētu elektronisko pastu” “paziņojumu, kas sagatavots atbilstoši [minētā leģislatīvā dekrēta] 5. pielikumā norādītajai veidlapai” ar 13. panta 2. punktā uzskaitīto informāciju. Šādam paziņojumam ir jābūt parakstītam pašsertifikācijas formās, uzņemoties kriminālatbildību nepatiesu ziņu sniegšanas gadījumā (*decreto del Presidente della Repubblica del 28 dicembre 2000, n. 445 – Testo unico delle disposizioni legislative e regolamentari in materia di documentazione amministrativa* (Republikas prezidenta 2000. gada 28. decembra Dekrēts Nr. 445/2000 – Ar administratīvajiem dokumentiem saistīto normatīvo aktu konsolidētais teksts)) 46., 47. un 76. pants, nepieļaujot līdzvērtīgas paziņošanas procedūras, kas neparedz kriminālatbildību.

Pamatojoties uz Itālijas tiesisko regulējumu, kas pašlaik noteikts Leģislatīvajā dekrētā Nr. 105/2015 un tā pielikumos:

– ir izslēgta Seveso tiesiskā regulējuma piemērojamība uzņēmumiem, kuros bīstamās vielas nepārsniedz 2. ailē minēto līmeni (zemākais līmenis);

- kur, savukārt, bīstamo vielu klātbūtne ir robežās starp 2. ailē minēto līmeni (zemākais līmenis) un 3. ailē minēto līmeni (augstākais līmenis), ir piemērojami noteikumi par t.s. “zemāka līmeņa uzņēmumiem”;
- kur, visbeidzot, tiek pārsniegts 3. ailē minētais līmenis, tiesiskais regulējums tiek pilnībā piemērots (t.s. “augstāka līmeņa uzņēmumi”) (skat. Leģislatīvā dekrēta Nr. 105/2015 3. pantu).

Īss lietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītāja pamatlietā pārvalda šķidro, bīstamo un nebīstamo atkritumu apstrādes objektu saskaņā ar provinces kompetentās iestādes izdotu integrēto vides atļauju. Minētais dokuments atļauj minētajai sabiedrībai uzglabāt līdz 800 tonnām bīstamo atkritumu un apstrādāt līdz 200 tonnām šāda veida atkritumu dienā.
- 2 2019. gada 7. novembrī *Vigili del Fuoco delle Marche* [Markes Ugunsdzēsēju, Itālija] ģenerāldirektors kā minētā reģiona Reģionālās tehniskās komitejas priekšsēdētājs izveidoja darba grupu, kurai tika dots uzdevums sagatavot ziņojumu par apelācijas sūdzības iesniedzējas pārvaldītā objekta pakļaujamību tiesiskajam regulējumam par lielu avāriju, kas saistītas ar bīstamām vielām, bīstamības kontroli. Izmeklēšanas rezultātā minētā darba grupa uzskatīja, ka minētais apstrādes objekts nevar tikt izslēgts no minētā tiesiskā regulējuma piemērošanas jomas.
- 3 Ar 2020. gada 28. maija lēmumu Markes Reģionālā tehniskā komiteja, akceptējot minētās darba grupas secinājumus, brīdināja apelācijas sūdzības iesniedzēju, ka tai jāpanāk atbilstība minētajam tiesiskajam regulējumam. Tā pati komiteja, saņēmusi informāciju, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja ir uzsākusi jaunu uzņēmumā esošo bīstamo vielu pārvaldības procedūru, ar 2020. gada 24. novembra lēmumu no jauna izdeva tai brīdinājumu par atbilstības panākšanu minētajam regulējumam vai, alternatīvi, ierobežot minētajā uzņēmumā esošo tvertņu izmantošanu tādējādi, lai netiktu pārsniegti paredzētie līmeņi.
- 4 Apelācijas sūdzības iesniedzēja 2020. gada 24. novembra lēmumu apstrīdēja *Tribunale amministrativo regionale per le Marche* [Markes Reģionālajā administratīvajā tiesā, Itālija], kas prasību ar 2021. gada 23. jūnija spriedumu noraidīja.
- 5 Apelācijas sūdzības iesniedzēja par minēto spriedumu iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā, *Consiglio di Stato* [Valsts padomē, Itālija]. Tā it īpaši lūdza uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu par to, vai, lai identificētu uzņēmumā esošas bīstamas vielas saskaņā ar Direktīvas 2012/18 3. panta 12. punktu, tā operators var izveidot sevis pārvaldītajā atkritumu apstrādes objektā esošo bīstamo vielu daudzumu uzraudzības procedūru, lai netiktu pārsniegti minētās direktīvas I pielikuma 2. un 3. ailē noteiktie līmeņi.

- 6 Ar 2022. gada spriedumu Nr. 490, kas nav galīgs, *Consiglio di Stato* apturēja tiesvedību un uzdeva Eiropas Savienības Tiesai šādus trīs prejudiciālus jautājumus, par kuriem ir spriests lietā C-144/22:
- 7 “A) Vai LESD 267. panta pareiza interpretācija liek valsts tiesai, kuras lēmumus saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem nevar pārsūdzēt, ierosināt Tiesā prejudiciāla nolēmuma tiesvedību par tāda [Savienības] tiesību jautājuma interpretāciju, kas ir nozīmīgs pamatlietas izspriešanai, arī tad, ja var izslēgt interpretācijas šaubas par attiecīgajai Eiropas tiesību normai [...] piešķiramo nozīmi, bet nav iespējams detalizēti pierādīt, subjektīvā izpratnē, ievērojot citu tiesu iestāžu rīcību, ka iepriekšējās tiesas sniegtā interpretācija ir tāda pati, ko varētu sniegt citu dalībvalstu tiesas vai Tiesa, ja tām tiktu uzdots identisks jautājums?
- 8 B) Vai, lai aizsargātu konstitucionālās un Eiropas vērtības, proti, tiesneša neatkarību un saprātīgu tiesas procesu ilgumu, LESD 267. pantu ir iespējams interpretēt tādējādi, ka ir izslēgts, ka valsts augstākās instances tiesas tiesnesim, kurš ir pārbaudījis un noraidījis lūgumu iesniegt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu par Eiropas Savienības tiesību interpretāciju, automātiski vai vienīgi pēc prasītāja ieskatiem tiek piemērota civiltiesiskās un disciplinārās atbildības procedūra?
- 9 C) Vai Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 12. punktā minētajai definīcijai “bīstamo vielu klātbūtne” ir pretrunā tāda prakse, atbilstoši kurai prognozēt atkritumu apstrādes objektā esošo bīstamo vielu daudzumus tiek atļauts ar operatora īstenotu operatīvu procedūru (kas, iespējams, pārņemta Direktīvas 2008/98/EK 23. pantā vai Direktīvas 2010/75/ES 4. pantā minētajā atļaujā), kas, kvalificējot atkritumus kā “maisījumus” Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 11. punkta izpratnē, paredz objektā esošo bīstamo vielu daudzuma pastāvīgu uzraudzību un garantē, ka netiks pārsniegts zemākais un augstākais līmenis, kas noteikts attiecīgi Direktīvas 2012/18/ES I pielikuma 2. un 3. ailē?”
- 10 Ar 2022. gada 15. decembra rīkojumu lietā C-144/22 Tiesa nosprieda (īsumā):
- 11 a) par pirmo jautājumu – ka valsts tiesa var nevirzīt Tiesai jautājumu par Savienības tiesību interpretāciju, bet “tai ir jābūt guvušai pārlicību”, ka “citas dalībvalstu pēdējās instances tiesas un Tiesa sniegtu tādu pašu interpretāciju”, ievērojot Tiesas rīkojuma 36.-42. punktā minētos interpretācijas kritērijus un 43.-45. punktā izklāstītos apsvērumus;
- 12 b) par otro jautājumu – ka tikai valsts tiesai, “kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu”, ir jāizvērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība, un ka Tiesai nav pienākuma spriest, ja “lūgtajai interpretācijai nav nekādas saistības ar pamatlietas priekšmetu [vai] ja tajā ir izvirzīta hipotētiska rakstura problēma” (rīkojuma lietā C-144/22 57. punkts);

- 13 c) par trešo jautājumu – kas formulēts gadījumam, ja Tiesa būtu noliedzusi atbildējusi uz iepriekšējiem jautājumiem –, Tiesa apgalvoja, ka no lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu izriet, ka trešais jautājums ir uzdots tikai gadījumā, ja apstiprinoši ir atbildēts uz pirmo jautājumu, un ka, ievērojot uz pirmo jautājumu sniegto atbildi, uz trešo jautājumu nav jāatbild.
- 14 Lieta tika nosūtīta atpakaļ izspriešanai *Consiglio di Stato*.
- 15 Ar 2023. gada 19. jūnija procesuālo rakstu prasītāja (un apelācijas sūdzības iesniedzēja *Consiglio di Stato*) no jauna lūdza ierosināt prejudiciāla nolēmuma tiesvedību.
- 16 *Consiglio di Stato*, pamatojoties uz Tiesas sniegtajām norādēm par trim lietā C-144/22 uzdotajiem jautājumiem, attiecībā uz pirmajiem diviem jautājumiem par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu raksturu un Itālijas valsts tiesiskā regulējuma par tiesas civiltiesisko atbildību īpatnībām uzskata, ka tai ir jāievēro Tiesas sniegtās atbildes un jāatrisina jautājums, izmantojot ar Tiesas sniegtajām norādēm saderīgu interpretāciju.
- 17 Attiecībā uz trešo jautājumu par konkrētā gadījuma regulējumu (t.s. “Seveso tiesisko regulējumu”), *Consiglio di Stato* uzskata, ka sakarā ar šaubām par nolēmumam svarīgu interpretāciju, it īpaši attiecībā uz Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 12. punktā minēto jēdzienu “bīstamo vielu klātbūtne” un tās pašas direktīvas 7. pantā minēto vārdkopu “paziņojums kompetentajai iestādei”, ir izņēmuma kārtā jāierosina Tiesā vēl viena prejudiciāla nolēmuma tiesvedība.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 18 Apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka “Seveso tiesiskajam regulējumam” būtu jāļauj atkritumu apstrādes objekta operatoram pierādīt, ka bīstamo vielu klātbūtne viņa uzņēmumā nekad nepārsniedz “zemāko līmeni”, izmantojot pārvaldības sistēmu, kas paredz uzņēmumā esošo vielu pastāvīgu uzraudzību. Eiropas Savienības tiesībām esot pretrunā tāds tiesiskais regulējums kā Itālijas tiesiskais regulējums, kas liedz izmantot citas informācijas nodošanas procedūras, izņemot iepriekš aprakstīto.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 19 Iesniedzējtiesas ieskatā noteicoši ir noskaidrot Direktīvas 2012/18/ES 3. panta 12. punktā definēto un valsts tiesiskajā regulējumā pārņemto jēdzienu “bīstamo vielu klātbūtne”.
- 20 Noteicoša ir arī Direktīvas 2012/18/ES 7. panta 1. un 2. punkta, uz kuru pamata “dalībvalstis pieprasa, lai operators nosūtītu kompetentajai iestādei paziņojumu”, citu starpā, “informācij[u], kas ir pietiekama, lai identificētu bīstamās vielas un vielu kategoriju, kas atrodas vai varētu atrasties uzņēmumā”, interpretācija.

- 21 It īpaši, iesniedzējtiesa interesējas par tā valsts tiesiskā regulējuma saderību ar Savienības tiesībām, ar ko [direktīva] tika transponēta un kurā, paredzot, ka operatoram ir pienākums, “ievērojot 5. punktā [...] minēto procedūru, nosūtīt paziņojumu, kas sagatavots atbilstoši 5. pielikumā norādītajai veidlapai” ar 13. panta 2. punktā uzskaitīto informāciju, ir pieļauta tikai viena minētās informācijas nosūtīšanas procedūra.
- 22 Ja direktīvas tiesību norma, no vienas puses, atstāj zināmu rīcības brīvību piemērošanas veidu izvēlē, koncentrējoties tikai uz sistēmas “efektivitāti”, no otras puses, tā nešķiet liedzam dalībvalstij pat izvēlēties “vienu konkrētu procedūru” informācijas paziņošanai.
- 23 Direktīvas tiesību norma ļauj operatoram nosūtīt “[vienkārši] paziņojumu”, un direktīvā izmantotais formulējums nešķiet pieprasām kādu konkrētu iepriekš noteiktu procedūru: šis aspekts ir grūtību elements direktīvas noteikumu interpretācijā, kas varētu izraisīt judikatūras atšķirības ES mērogā, atbilstoši Tiesas rīkojuma lietā C-144/22 37. punktā minētajam kritērijam.
- 24 Nedz lietas dalībnieki, nedz iesniedzējtiesa nav pamanījušas īpašas atšķirības dažādās direktīvas valodu versijās, ievērojot Tiesas rīkojuma lietā C-144/22 40. punktā precizēto.
- 25 Iesniedzējtiesas ieskatā tomēr ir grūti interpretēt frāzes “[vienkārši] paziņojums” izmantošanu Eiropas tiesiskā regulējuma ietvaros, jo, ja, no vienas puses, varētu uzskatīt, ka termins ir jāsaprot katra valsts likumdevēja noteiktajā izpratnē, no otras puses, varētu uzskatīt, ka “[vienkārši] paziņojums” nozīmē, ka operators var izmantot jebkādu informācijas paziņošanas veidu (Tiesas rīkojuma lietā C-144/22 41. punkts, atbilstoši kuram Savienības tiesībās tiek izmantota terminoloģija, “kas ir tai raksturīga, un autonomi jēdzieni”).
- 26 Šādā ziņā varētu apgalvot, ka Eiropas direktīva – interpretēta arī saskaņā ar Līguma principiem konkurences un brīvības veikt uzņēmējdarbību jomā – neļauj valsts likumdevējam noteikt “vienu vienīgu procedūru” (pašsertifikācijas nosūtīšana, uzņemoties kriminālatbildību nepatiesu ziņu sniegšanas gadījumā), izslēdzot citus tehnoloģiski novatoriskākus un attīstītākus pārbaudes un uzraudzības veidus, kas mazāk ierobežo konkurenci Savienības teritorijā, ir tikpat efektīvi, bet ir vienkāršāki un uzliek mazāku slogu uzņēmumiem.
- 27 *Consiglio di Stato* apgalvo, ka jautājums ir nozīmīgs, jo, ja Tiesa nolems, ka Direktīvas 2012/18/ES 7. pantam ir pretrunā (vai nav pretrunā) tāds valsts tiesiskais regulējums, kas nosaka tikai vienu informācijas paziņošanas veidu, *Consiglio di Stato* izvērtēs, vai Itālijas iestādei bija pienākums atļaut (vai neatļaut) apelācijas sūdzības iesniedzējai paziņot informāciju ar atšķirīgu procedūru un, attiecīgi, izvērtēs, vai apstrīdētais brīdinājuma lēmums ir leģitīms vai neleģitīms.
- 28 Iesniedzējtiesa vēlas saņemt arī Tiesas nolēmumu, kaut vai tikai pakārtoti, par problēmu, kas jau tika aplūkota pirmajos divos lietā C-144/22 uzdotajos jautājumos par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu raksturu un Itālijas valsts

tiesiskā regulējuma par tiesas civiltiesisko atbildību obligātas prejudiciālas tiesvedības neierosināšanas gadījumā īpatnībām (1988. gada Likuma Nr. 117 2. panta 3-*bis* punkts).

- 29 Minētā tiesa, ievērojot, pirmkārt, Tiesas pausto stingro nostāju par pirmo no minētajiem jautājumiem un, otrkārt, spriedumu par acīmredzamo otrā minētā jautājuma nepieņemamību, uzskata, ka tai ir autonomi jāidentificē attiecīgais interpretācijas princips, meklējot risinājumu Eiropas avotos un Tiesas jau paustajos apsvērumos (konkrēti spriedumā lietā C-561/19 *Conorzio Italian Management*), Eiropas Cilvēktiesību tiesas paustajos apsvērumos, kā arī konfrontācijā ar citām Eiropas augstākajām administratīvajām tiesām, kas notika oficiālajā *A.C.A. – Association of the Councils of State and Supreme Administrative Jurisdictions* sanāksmē Zviedrijā 2023. gadā.
- 30 Tā uzsver, pirmkārt, Itālijas tiesu sniegto svarīgo ieguldījumu Viseiropas dialogā starp Tiesu un Eiropas tiesām, arī izmantojot prejudiciālā nolēmuma instrumentu.
- 31 Otrkārt, tā norāda, ka augstais Itālijas tiesu, it īpaši *Consiglio di Stato* ierosināto prejudiciāla nolēmuma tiesvedību skaits attiecībā pret tām, ko ierosinājušas citu dalībvalstu augstākās (administratīvās) tiesas, norāda uz risku, ka prejudiciālā nolēmuma instrumentu tiesas izmanto “pašaizsardzības nolūkā” un automātiski – arī gadījumos, kad konkrētajai lietai piemērojamais valsts tiesiskais regulējums nerada šaubas par saderību ar Savienības tiesisko regulējumu atbilstoši *acte clair* principiem. Tas notiekot tāpēc, ka minētais Itālijas tiesiskais regulējums par tiesas atbildību varot ietekmēt valsts tiesas attieksmi, mudinot to formulēt jautājumus, kas vēlāk izrādās acīmredzami nepieņemami tikai tāpēc, ka daži lietas dalībnieki vēlas izmantot iespēju celt prasību par atbildību prejudiciālas tiesvedības neierosināšanas gadījumā (skat. 2023. gada 12. decembra spriedumu lietā C-407/23).
- 32 Iesniedzējtiesas ieskatā ar spriedumu lietā C-561/19, *Conorzio Italian Management* (it īpaši 50., 51. un 53.-55. punkts) Tiesa paskaidro, ka “obligāta” lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu gadījumā tiesai veidojas nevis “automātisks pienākums ierosināt prejudiciālu tiesvedību” *tout court*, bet gan “pienākums nolemt par prejudiciālas tiesvedības ierosināšanas lūgumu un pamatot lēmumu” par apstākļiem, kas to izslēdz, atbilstīgi Eiropas pastāvīgajai judikatūrai par *acte clair*, *acte éclairé* un par jautājuma, ko puses norādījušas kā prejudiciālu, nozīmību.
- 33 Šos secinājumus apstiprinot Eiropas Cilvēktiesību tiesas paustie principi (spriedums, 2011. gada 20. septembris, pieteikumi Nr. 3989/07 un 38353/07, *Ullens de Shooten et Rezabek* pret Beļģiju; spriedums, 2012. gada 10. aprīlis, pieteikums Nr. 4832/04, *Vergauwen* un citi pret Beļģiju, rezolutīvās daļas 87.-106. punkts un it īpaši 89.-91. punkts). It īpaši ar pēdējo minēto spriedumu Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzskatīja, ka prejudiciālā nolēmuma tiesvedības neierosināšanas pamatojums ir bijis pietiekams, lai nenotiktu ECPAK 6. panta 1. punkta pārkāpums.

- 34 Tāpēc, ja prejudiciālās tiesvedības neierosināšanai ir konkrēts valsts tiesas pamatojums, nevarētu rasties tiesas atbildība par zaudējumu atlīdzību un/vai disciplinārā atbildība, jo citādi tiktu nodarīts kaitējums tiesu neatkarībai.
- 35 Noslēgumā saskaņā ar minēto izklāstu, lai identificētu tiesas iespējamu atbildību par prejudiciālas tiesvedības neierosināšanu Tiesā, būtu jāņem vērā tikai tas, vai pastāv vai nepastāv atbrīvojums no pienākuma pamatot lēmumu, ar kuru tika nolemts neierosināt prejudiciāla nolēmuma tiesvedību.

DARBA VERSIJA